

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ul. 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Na roča se posebej in velja za poštni prejemana Din 4.— po poštni listi dostavljena Din 5.— mesečno.
Maribor, Grajski trg št. 7. Telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

ČSR odklanja nove nemške zahteve

Službeno češkoslovaško sporočilo o dogodkih zadnjih dveh dni in o vzroku splošne mobilizacije — Tudi Anglija in Francija sta mnenja, da nemški memorandum ni osnova za sporazum — Praška vlada v trajnih stikih z londonsko in pariško

Praga, 25. septembra. AA. Po češkoslovaškem radiu je bilo danes ob 12.30 objavljeno naslednje poročilo:

Sovražna propaganda širi v vseh jezikih najrazličnejše klevete o Češkoslovaški, da bi nas v svetu predstavila kot rušitelje miru. Danes se ta propaganda poslužuje naših mobilizacijskih ukrepov, ki jih označuje kot poskus, da bi se prekinila pogajanja med angleškim ministrskim predsednikom in nemškim kanclerjem v Godesbergu. Ta obrekovanja najkategoričneje zavračamo, ker nimajo absolutno nikake podlage. Ves svet ve, da se mi ne poslužujemo takšnih sredstev, da bi varali javno mnenje, kakor je to navada sovražne propagande proti Češkoslovaški. Ves svet tudi ve, da naše izjave slone edino na neoporečni stvarnosti. Ponovno poudarjamo zaradi češkoslovaškega javnega mnenja, kakor tudi zaradi javnega mnenja v ostalem svetu, da to, kar hočemo zdaj sporočiti glede poteka dogodkov, predstavlja stvarnost, ki se ne naslanja samo na uradne listine češkoslovaške vlade, temveč tudi na uradna poročila angleške in francoske vlade.

Ugotavljamo kot stvarnost, v katero nihče na svetu niti najmanj ne dvomi, da je čsl. vlada v noči od torka na sredo 21. septembra letos uradno pristala na načrt angleške in francoske vlade za resna pogajanja ter odstopitev gotovega dela češkoslovaškega ozemlja, ki je naseljen z nemškim prebivalstvom. Ta pozitivni odgovor je dala češkoslovaška vlada kljub temu, da je pri tem šla preko meja, ki so bile malo prej označene celo od strani sudetskimi Nemci kot primerna osnova za reševanje sudetsko-nemškega vprašanja. Češkoslovaška vlada je sprejela težke pogoje na izrecno priporočilo dveh vlad, ki sta prevzeli nase vlogo posredovalca, to je vlade Velike Britanije in Francije, da ČSR ne bi bila obožena, da je ovirala možnost za vzpostavitev splošnega miru v Evropi in v vsem svetu. Sprejeli smo težke pogoje v soglasju z nasveti zapadnih velesil.

Ministrski predsednik Chamberlain je zatem odpoval h kanclerju Hitlerju s pozitivnim češkoslovaškim odgovorom. Toda čim je predsednik angleške vlade v Godesbergu podal ta pozitivni odgovor, je takoj sprejel čisto nove predloge, ki v veliki meri presegaajo tisto, kar je bilo prej dogovorjeno v Berchtesgaden. Tu se je ponovno manifestirala znana taktika, ki za pogodbeno stranko sestoji v tem, da pri vsakem popustu druge pogodbenne stranke postavlja večje zahteve. Angleški ministrski predsednik je prinesel iz Godesberga nov osnutek in nove pogoje Nemčije, ki so bili danes dopoldne sporočeni češkoslovaški vladi. Če o priliki sprejema teh novih pogojev je bilo Chamberlainu jasno, da niti angleška niti francoska vlada ne bi mogli priporočiti Češkoslovaški, da sprejme nove pogoje, niti da bi dalje svetovali Češkoslovaški, naj ostane pasivna in naj se ne pripravi na obrambo.

Zaradi tega so v petek 23. septembra ob 18.15 francoski in angleški zastopniki v Pragi po uradnem navodilu svojih vlad izjavili češkoslovaški vladi, da

niti Anglija niti Francija ne moreta prevzeti nase odgovornosti, ter so svetovali Češkoslovaški, naj se zadrži pasivno. To je pomenilo, da celo velesile niso smatrale novih pogojev za resno osnovo k sporazumu.

Češkoslovaška vlada se je sestala v petek ob 20. takoj po tem sporočilu obeh diplomatov ter je prišla do zaključka, da mednarodni položaj absolutno zahteva, da je treba podvzeti obrambne ukrepe za vsako morebitnost. To toliko bolj, ker se je tedaj na naših mejah manifestirala večja aktivnost oboževnih tolpe, ki so nosile orožje tujega porekla. Te tolpe so prišle iz tujega ozemlja ter napadale naše osamljene carinarnice in obmejne stavbe.

Češkoslovaška vlada je pred tem ukazala vsem oblastem in organom na meji, da se strogo vzdržijo vsega, kar bi mogli drugi slabo tolmačiti, posebno pa, da se ne poslužujejo orožja niti v primeru velike nevarnosti. Češkoslovaški organi niso niti v enem primeru prestopili meje, ki je bila do malo prej na videz podvržena strogemu nadzoru, a je postala zdaj popolnoma svobodna, tako da so mogle tolpe napadale izvajati s puškami, strojinami, ročnimi bombami in drugim orožjem napade s sosednjega nemškega ozemlja na češkoslovaško stran. Če bi bili takšno stanje gledali čisto pasivno, bi se samo po sebi sprevrglo v spopad. Zaradi tega je češkoslovaška vlada prišla do zaključka, da bi njena nadaljnja pasivnost mogla postati vzrok za spopad in da bi se ji nekega dne moglo očitati, da je z nezadostnimi varnostnimi ukrepi dovolila in celo povzročila kršitev miru.

Zaradi tega je torej nekaj ur po obisku angleških in francoskih ministrov češkoslovaška vlada sklenila v petek zvečer proglasiti mobilizacijo. Češkoslovaška vlada je storila vse te korake z namenom, da ustvari pogoje, ki bi omogočili, da se pogajanja vodijo v miru in varnosti. Nobeno razumno bitje na svetu res ne bo moglo verovati, da bi mobilizacija male Češkoslovaške mogla za kogarkoli predstavljati nevarnost.

Ponavljamo torej — zaključuje na koncu češkoslovaški radio, — da do naše mobilizacije ni moglo priti v nasprotju z nasveti in navodili zapadnih velesil, ker češkoslovaška vlada ni storila nikakega koraka ves čas, kar traja ta konflikt in da o tem ne bi bile zapadne velesile obveščene. Propaganda, ki stvar predstavlja v drugi luči, je absolutno lažniva in ne gre niti malo za tem, da bi se ohranil mir, pač pa nasprotno dela na to, da se ta mir krši.

Drevi bo govoril Hitler

Berlin, 25. sept. AA. (Havas) Hitler se je sredi vrniti v Berlin v spremstvu zunanji ministra Ribbentropa. Göbbelsa in nekaterih drugih visokih osebnosti, ki so ga bile spremljale v Godesbergu.

Berlin, 25. septembra. AA. (DNE) Ministrski predlog Goebbels je objavil, da bo v ponedeljek 26. septembra ob 8. zvečer govoril kancler Hitler na velikih manifestacijah, ki bodo v Sportpalastu. Ta govor bodo prenašale vse nemške radiopostaje.

Kaj zahtevajo Nemci

Prve zanesljive informacije o vsebini memoranda

Pariz, 25. sept. p. Po informacijah iz zanesljivega vira je vsebina nemškega memoranda naslednja:

1. Češkoslovaška vojska in policija se morata s 1. oktobrom umakniti iz nemškega področja, ki ga takoj nato okupirata nemška vojska in policija.
2. Nemška vojska in policija zasedeta vse kraje, ki so označeni z rdečo barvo na karti, priloženi memorandumu, katerega je Hitler izročil v noči od četrta na petek ministrskemu predsedniku Chamberlainu. Na tej karti so določene nove meje Češkoslovaške, kakor si jih želi Nemčija.
3. V ostalem češkoslovaškem ozemlju se izvrši plebiscit v vseh okrajih, kjer živi po nemških podatkih 30% Nemcev. Ti okrajji so na karti obeleženi, po plebiscitu se izvrši izmenjava prebivalstva.
4. Unik češkoslovaške vojske iz sudetsko-nemškega področja se mora izvršiti na enak način, kakor je bil leta 1918. Izvršen unik nemške vojske iz krajev, ki so bili prepuščeni Franciji.
5. Nemčija bo pristala na jamstva za Češkoslovaško, ki naj bi jih dala poleg Francije, Anglije in Italije, samo če bosta pristali na taka jamstva tudi Poljska in Madžarska.
6. Izmenjava prebivalstva se bo izvršila po organih nemške vojske in policije, a vse

operacije bo lahko kontrolirala posebna francosko-angleško-nemška komisija.

Memorandum priložena karta kaže, da zahteva Nemčija poleg krajev, ki so čisto sudetsko-nemški, tudi kraje, kjer so čisto v večini. Madžarski naj bi se prepustila južna Slovaška, Poljski tešinsko okrožje. Meja naj bi šla tako, da bi mesto Plzen pripadlo Nemčiji. Izven mesta ležeče skodove tovarne bi ostale ČSR, a skodove rudnike, ki leže zapadno od mesta, bi dobila Nemčija. Češkoslovaška bi bila razdeljena na dva dela, na češkega in na slovaško-rusinskega. Češkoslovaška nima pravice do utrjevanja svojih mej.

Te nove nemške zahteve določajo presegajo koncesije, na katere je Češkoslovaška že pristala na osnovi londonskega načrta. Po londonskem načrtu naj bi mednarodna komisija določila nove meje, in sicer tako, da bi kraji z nemško večino pripadli Nemčiji, oni s češkoslovaško večino pa Češkoslovaški. Po memorandumu naj bi Hitler sam določil te meje. Po londonskem načrtu bi se morali poleg razmejitve tudi evakuacija in izmenjava prebivalstva izvršiti po mednarodni komisiji v roku, ki bi bil za to potreben. Po memorandumu naj bi evakuacija, razmejitve in izmenjavo prebivalstva izvršile nemške oblasti ob kontroli mednarodne komisije, iz katere pa je ČSR izključena. Po londonskem načrtu naj bi se Češkoslo-

vaški dala mednarodna garancija za njen preostali teritorij, ki bi se uveljavila istočasno kakor ostale določbe načrta. To jamstvo je bilo po mnenju zapadno-evropskih državnikov glavni argument, spričo katerega je češkoslovaška popustila. Po memorandumu se nemške garancije obljubljajo v daljni bodočnosti in to še pod pogojem, da pristane na nje tudi Madžarska in Poljska.

Francoza zopet v Londonu

Po dveurni seji francoske vlade sta ministrski predsednik Daladier in zunanji minister Bonnet snoči odletela v London

Pariz, 25. sept. br. Francoska vlada se je sestala ob 14.30. Seja je trajala polni dve uri. Udeležili so se je vsi člani vlade, vrhovni poveljnik francoske vojske general Gamelin in nekateri državni podtajniki.

Ob 14.30 je zunanji minister Bonnet pred ministrskim predstvom prečital novinarjem naslednji komunikat: »Vlada je na svoji seji sprejela na znanje poročila ministrskega predsednika Daladiera in zunanjega ministra Bonnetta o mednarodnem položaju in o memorandumu, ki ga je izročil kancler Hitler ministrskemu predsedniku Chamberlainu za Češkoslovaško. Vlada je izrazila svoje popolno soglasje z izjavami, ki jih nameravata ministrski predsednik Daladier in zunanji minister Bonnet v Londonu sporočiti angleški vladi.«

Novinarji so skušali dobiti od Bonnetta več informacij o vsebini memoranda in o njegovem potovanju v London, a v obeh stvareh je ostal zunanji minister skrajno

rezerviran. Iz ministrskega predststva se je Bonnet odpeljal v zunanje ministrstvo, kjer je imel še kratke razgovore z japonskim, ameriškim in rumunskim poslanikom. Daladier pa se je v vojnem ministrstvu sestel se enkrat z generalom Gamelinom in finančnim ministrom Marchandeauem. Ob 17. se je tudi Bonnet pripeljal v vojno ministrstvo. Skupno z Daladierom se je nato odpeljal na bourgetsko letališče, odkoder sta ob 17.30 z letalom krenila na pot preko Rokavskega preliva v London.

Uro pozneje sta pristala na hestonskem letališču v Londonu. Pozdravili so ju lord Halifax, sir Vansittart, Cadogan in še nekateri zastopniki angleške vlade ter francoski poslanik v Londonu Corbin. Z letališča sta se odpravila v francosko poslaništvo, kjer sta ostala vse do 20. ure. Za 21. uro je bil napovedan njun sestanek z ministrskim predsednikom Chamberlainom, zunanjim ministrom Halifaxom in drugimi vodilnimi angleškimi državniki.

Seja angleške vlade

Angleški ministrski svet je zboroval ves dan — Zvečer sta prispela Daladier in Bonnet — Čsl. odgovor na nemški memorandum izročen

London, 25. sept. br. Najboljši dokaz, da se bližajo končne usodne odločitve, je dejstvo, da je angleška vlada že od večera v permanenti. Ministrski svet je razpravljal večerj ves dan, danes pa se je zopet sestel ob pol 11. dopoldne. Navzoči so bili vsi ministri in pripetjeni so bili tudi glavni referenti zunanjega ministrstva.

Dopoldanska seja je trajala do 13. Po seji je predsednik Chamberlain odšel v dvor poročat kralju. Kralj je pri držal na obedu.

Ob 15. se je seja ministrskega sveta nadaljevala ter je trajala skoraj do 7. zvečer. Medtem se je v Parizu vršila seja francoske vlade. S seje je francoski min. predsednik Daladier sporočil, da pride z zunanjim ministrom Bonnetom zvečer v London.

Na ulicah v bližini Downing Streeta so bile zlasti v opoldanskih in večernih urah zbrane ogromne množice naroda, ki v mrljnih napetosti pričakujejo odločitve.

Med sejo ministrskega sveta je ob 18. prispel v Downing-Street češkoslovaški poslanik Jan Masaryk. Sprejela sta ga predsednik Chamberlain in zunanji minister Halifax. Poslanik Masaryk je izročil odgovor češkoslovaške vlade na nemški memorandum. Ko je četrte ure kasneje zapuščal zunanje ministrstvo, ga je množica burno pozdravljala s klici »Živela Češkoslovaška! Mi smo z vami!«

Izvedelo se je, da je češkoslovaški odgovor na nemški memorandum bil istočasno izročen tudi francoski vladi v Parizu.

Dopoldne se je tudi raznesla novica, da je prišlo med Češkoslovaško in Poljsko do sporazuma in da bo ČSR izročila Poljski nekatere kraje pri Tešinu, ki so naseljeni s prebivalstvom poljske narodnosti. Z ozirom na vesti o madžarski mobilizaciji se je v političnih krogih poudarjalo, da je po informacijah angleške vlade določba pakta Male antante, ki zagotavlja Češkoslovaški pomoč njenih zaveznikov v slučaju neizvzvanega madžarskega napada, v polni veljavi.

Te vesti so izzvale veliko zadovoljstvo. Globok vtis je napravila oficialna izjava češkoslovaške vlade, da je izvršila mobilizacijo po opozorilu Francije in Anglije, ki ji tudi nista mogli priporočiti pristanka na nove nemške zahteve. Iz tega se zaključuje, da je češkoslovaški odgovor na nemški memorandum v bistvu odklonilen. ČSR vztraja pri svoji Angliji in Franciji dani besedi v pogledu odstopitve nemškega ozemlja, ne more pa sprejeti zahtev, ki jih smatra za naperjene proti svojememu obstoju.

Daladier in Bonnet sta prispela po 19. uri z letalom v London in se ob 20.30 sestanela s Chamberlainom.

Ponočna konferenca

London, 23. sept. br. Na croixdonskem letališču, kjer je nocoj ob 18.52 pristalo letalo z Daladierom, Bonnetom in njunimi sotrudniki iz vojnega in zunanjega ministrstva, se je že okrog 18. zbrala velika množica ljudi. K sprejemu francoskih državnikov je prišlo tudi nekaj novinarjev. Daladiera so vprašali, ali se je sploh še

mogoče nadejati, da bo mir ohranjen. Francoski državnik jim je dejal: »Mi v Evropi moramo vedno upati.« Bil je v ostalem dobre volje in se je nato takoj s Halifaxom, Bonnetom, Corbinom in ostalim spremstvom odpravil z letališča.

Ob 21.30 so se Daladier, Bonnet ter njuni spremljevalci pripeljali na Downings Street. Tam sta jih sprejela ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister lord Halifax. Vsi štirje državniki so se takoj umaknili v Chamberlainov kabinet, kjer se je 10 minut pozneje pričel posvet. Ob 24. uri je konferenca še trajala. Tik pred konferenco sta se Chamberlain in Halifax še enkrat sestala s češkoslovaškim poslanikom Masarykom, ki je bil nato sredi konference zopet pozvan na Downings Street in je nekaj časa prisostvoval razgovorom. Kakor se je naknadno izvedelo, je poslanik Masaryk na konferenci podal še nekatera pojasnila o stališču, ki ga je češkoslovaška vlada zavzela glede memoranda.

Po informacijah iz zanesljivih virov se je češkoslovaška vlada postavila na stališče, da je ultimativni rok, v katerem naj bi se izvršila evakuacija sudetsko-nemških krajev nesprejemljiv in da so prav tako nesprejemljive tudi še nekatere druge zahteve izražene v njem.

V tukajšnjih francoskih diplomatskih krogih poudarjajo, da francoska vlada pri se tako skrbnem proučevanju novih nemških zahtev ni mogla najti načina, kako bi bilo mogoče spraviti v sklad novi nemški memorandum in načrt od pretekle nedelje, na katerega je češkoslovaška vlada pristala kot na poslednje, zanjo sprejemljive koncesije.

Protiletalska obramba Berlina

Berlin, 25. sept. v. Nemška prestolnica je bila do večera še dokaj mirna. Danes pa so bili izvršeni tudi v Berlinu vojaški ukrepi, ki so vzemirili Berlinčane ter jim na mah odkrili resnost položaja. Tekom dopoldneva so se pojavile na berlinskih ulicah in trgih protiletalske baterije ter se postavile na raznih pozicijah. Opazovalci teh baterij so zasedli vse visoke stavbe, predvsem pa zvonike, na katerih so montirali svoje optične instrumente. Na raznih trgih se nabajajo tudi veliki žarometi in prisluskovalci za letala. Moštvo pri protiletalskih baterijah žarometih in prisluskovalcih je v polni bojni opremljeni in stanju pripravljenosti.

Dopoldne so bili nalepljeni po berlinskih ulicah tudi letaki z navodili za obrambo civilnega prebivalstva v slučaju letalskega napada. Obenem je odredilo ministrstvo za letalstvo, da morajo biti člani tako zvanega protiletalskega civilne obrambe stalno pripravljeni na svojih mestih in da ne smejo zapustiti poslopj, v katerih morajo opravljati svojo funkcijo. Dalje je bilo sporočeno Berlinčanom, da bo od nocoj Berlin še delno zatemenjen ter da naj pripravijo v stanovanjih potrebni material za zatemiitve oken.

V zadnjih dveh dneh so bili v Berlinu rekvirirani ekoraj vsi avtobusi in avtokamioni.

»Teden pričakovanja«

Mussolini v Vicenzi

London, 25. septembra. AA. (Reuter.) Iz Rima poročajo: Ministrski predsednik Mussolini je imel danes v Vicenci kratek govor, ki je trajal vsega skupaj samo 7 minut. Med drugim je Mussolini dejal, da se je zdaj za Evropo začel teden pričakovanja. Poudaril je, da Italija ni podvzela nikakega vojaškega ukrepa, da pa naj se nihče nikar ne čudi, če se bo tudi Italija začela pripravljati v primeru, ako bodo druge države še dalje pozivale rezerviste ali zbirale pomorske sile. Zdaj vse svet prizna — je nadaljeval Mussolini — da so se delate o priliki sklepanja mirovnihih pogodb napake. Kaj je treba proti temu ukreniti? Treba je popraviti ono, kar ni dobro.

Naš rimski poslanik pri ministru Ciano

Rim, 25. sept. br. Italijanski zunanji minister grof Ciano je sredi sprejel jugoslovanskega poslanika Kasidolca. Kakor poročajo agencija Stefani, sta imela daljši razgovor o mednarodnem položaju. Izmenjala sta si svoje informacije o najnovejšem razvoju dogodkov v Srednji Evropi.

Varnostni ukrepi v raznih državah

Pariz, 25. septembra. o. Francoska vlada je razširila svojo mobilizacijo tudi na pomorske in letalske sile in na vsa prometna sredstva.

Vzporedno z mobilizacijo v Franciji je tudi Anglija izvedla mobilizacijo pomorskih in letalskih sil.

Zatrujejo, da je tudi Poljska izdala nalog za pojačanje obmejnih čet na poljsko-češkoslovaški meji, prav tako tudi Madžarska.

Haag, 25. septembra. AA. (Havas.) Vsa Holandija spremlja v največji mirnosti razvoj mednarodnega položaja. Vendar je javno mnenje nekoliko vznemirjeno. Vsa Holandija soglaša v tem, da je treba obdržati nevtralnost. Na meji se vrše pospešeno vse priprave, da bi se zagotovila obramba holandskega ozemlja. V vojaških krogih smatrajo, da so podvzeti vsi potrebni ukrepi za obrambo države.

London, 25. sept. AA. (Stefani.) Poveljstvo mesta Gibraltarja je objavilo, da so bili izdani »neki« pomorski ukrepi, »katerih pravega smisla ni potrebno še posebej poudarjati. Ukrepi so docela krajevnega značaja.

Pariz, 25. sept. AA. (DNE) Uradni list objavlja danes uredbo, po kateri se zakon o organizaciji naroda za primer vojne naša tudi na Alžir.

Kaj bo storila Amerika?

Washington, 25. septembra. AA. (Havas.) Stališče, ki bi ga zavzele Združene ameriške države v primeru evropskega spopada, je še dalje predmet političnega razpravljanja. V tem smislu je imel večerj senator King, član demokratske stranke in eden najbolj navdušenih pristaev one struje, ki je zahtevala, da grede USA v Zvezo narodov, govor po radiu. Dejal je med drugim, da so Združene ameriške države v mnogem odgovorne za sedanjí položaj na svetu, ker niso podpisale versajske pogodbe in niso pristopile k Zvezi narodov.

Dočim se o stališču USA v ameriški javnosti živahno razpravlja, ostaja vlada rezervirana.

Washington, 25. septembra. AA. (Havas.) V ameriskem zunanjem ministrstvu poudarjajo, da se smer ameriške zunanje politike ne bo spremenila. Združene ameriške države so še nadalje prepričane, da se češkoslovaško vprašanje kakor tudi vsa druga aktualna vprašanja morejo rešiti s pogajanimi.

Newyork, 25. septembra. AA. (Havas.) »Newyork Times« smatra, da bo Cordell Hull ponovil svoje mnogoštevilne pozive k miru, ki jih je izrekel pred letom dni in so izraženi v šestih točkah Prevladuje prepričanje, da bo v vsakem primeru vztrajal na tem, da morajo narodi držati svoje obveznosti in urediti medsebojna nesoglasja na miren način in z mirnimi sredstvi, ki se skladajo z načeli mednarodnega prava. »Newyork Times« na koncu svojega poročila piše: V ostalem se zdi, da so na splošno vsi prepričani, da nas v primeru, če bi vojna nekaj časa trajala, vsaj toliko kot prej, ne bi mogel varovati noben jez pred plimo strasti. »Newyork Herald Tribune« piše, da se je že našla neka stvarna prilika za USA, da dajo svoj prispevek k ohranitvi miru s kakšnim vplivanjem, pozivom ali komentarjem. Takšna prilika more nastopiti in v tem primeru bi jo Roosevelt gotovo izkoristil.

Washington, 25. sept. AA. (Havas.) Senator Green se je vrnil s potovanja iz Južne Amerike. Ob tej priliki je dal izjavo časnikarjem, v kateri pravi, da čedalje večji trgovinski promet med Nemčijo in Južno Ameriko resno ogroža gospodarske interese USA. Obstojni nevarnost, da se bodo gospodarski odnošaji med USA in Južno Ameriko v znatni meri poslabšali. Senator Green je v nadaljnem izjavil, da mora poživitev nemške trgovine v Južni Ameriki imeti za posledico povečanje nemškega vpliva v tem delu sveta.

Glej tudi poročila na 3. in 4. strani

Kronika od sobote do ponedeljka

Ljubljana, 25. septembra. Nedelja je v splošnem minila brez večjih dogodkov. Razmeroma lepo vreme je množice ljubljancev zvalilo, da so šli preživljati svoj weekend v okolico in na Gorenjsko, in tako se je v mestu za 24 ur polegla živahnost, ki smo jo doživljali zadnje dni. Policija je bila ves dan brez opravka, a nekajkrat so morali intervenirati reševalci.

Ranjenci v bolnišnici

Na križišču Gasilske ulice in Celovške ceste v šiški je malo pred 16. prišlo do razburilivega karambola med motociklistom in avtomobilom. Po Gasilski ulici je prišel natak Slamičeve restavracije Feliks Kocbek na svojem motociklu, po cesti pa je prihitel avtomobil. Kocbek se je precejšnjo silo zadel v avtomobil, da je pri padcu dobil nerodne poškodbe po nogah in po obrazu in je padel v nezavest. V bolnici so Kocbeku, ki se je kmalu spet opomogel, obvezali rane, nakar je lahko odšel v domačo oskrbo.

Dopolodne so morali reševalci na Fužine, kjer se je ponesrečil plesarski pomočnik Rajko Renko iz Spodnje Hrušice. Na vrtni neke gostilne je za zabavo stopil na gugalnico, pa je padel z nje in se poškodoval na vratu. Iz šiške vasi pa so morali davi prepeljati v bolnišnico posestnika sivega sina Jožefa Japelja. Japelj je v soboto zvečer poselel v neki gostilni pa je prišlo med fanti do prepira in pretepa. Nekdo ga je z nožem sunil v levo pleče, a je upal, da si bo lahko doma izlecil rano. Čez noč pa se mu je stanje poslabšalo, da so morali poklicati reševalce.

Iz kulturnega življenja

Z nastopom jeseni se je v mestu živje razgibal kulturno življenje. Za »Čarjem Fjodorjem« sno v soboto v drami doživeli novo premiero, Finžgarjevo »Verigo«, v Sirkinskih režiji. Gledališče je bilo zvrhanjeno polno, kar priča, da kriza, o kateri je bilo zadnjič čes toliko govora, ni odvrnila publike od našega Talijanskega hrama. Občinstvo je domače delo sprejelo s toplimi simpatijami in je igralce ponovno v aplavzom priključilo pred zastor. Kolektivna razstava akad. kiparja Borisa Kailana v Jakopičevem paviljonu je bila dopolnena spet delna izredno številnega obiska. Dosedanji uspeh nazorno izpričuje, da je prepred med umetnikskim tvorcem in publiko, o kateri m od časa do časa čuje mo toliko tožba, lahko premostiti, če umetnikovo delo ostaja blizu življenja in resnice. Živahen promet je bil ves dan tudi v plesni dvorani Kazine, kjer razstavlja popularni Kondor svoje karikature. Karikatirist, ki je v Ljubljani — kljub dejstvu, da je v svojem jedru popoknik v umetnosti — dobera pognal korenine, ima stalno tudi polne roke dela, da iz zanimivejših obrazov izlušči človekovo bistvo in značaj.

Povratek naših visokošolcev iz Prage

V nedeljskem jutru na vse zgodaj se je vrnila v Ljubljano skupina naših visokošolcev članov JČ lige, ki je bila pred 18 dnevi odpotovala na študijski izlet po Českoslovaški. Mobilizacija je zatekla naše visokošolce v čeških Budjehovicah. Kazalo je že, da se bodo morali vrniti domov z velikim ovinkom čez Rumunijo, toda posrečilo se jim je se potovati čez bivšo Avstrijo.

Njihova vrnitev je gotovo bila veliko olajšanje staršem, ki so bili zaradi vojnih najdražjih že v skrbeh. Izlet sam, sprejem med brati čehi in Slovaki ter dogodki zadnjih dni, ki so jim bili naši visokošolci žive priče, — vse to je moglo le še bolj utrditi vezi, ki nas že tako dolgo vozejo s severnimi brati, ki preživljajo zdaj tako usodne dneve.

Vrnitev naših rudarjev na Westfalsko

Z nocošnjim brzovlakom ob 21. uri se je iz Ljubljane vrnila v Nemčijo druga skupina letošnjih westfalskih izletnikov. Na ljubljanskem kolodvoru se je zbralo 160 moških, fantov in deklet. Preživeli so 3 tedne oddiha v najrazličnejših krajih na domo-

vihi svojcev, pa tudi na potovanjih po Jugoslaviji. Med njimi je kakšnih trideset Nemcev, ki so vsi preživeli krasne dneve v Jugoslaviji, da ne morejo prebrati lepot Bleda, Jadrana in bosanskih mest. Vse so si ogledali, povsod so bili prijazno sprejeti, nič jih ni brigala visoka politika, a ko so prispeli v Ljubljano, jih je tu popolnoma presenečene zatekel razplet usodnih dogodkov. Vendar se vsi izletniki vračajo v Nemčijo s prepričanjem, da bo nemara le še mogoče ohraniti mir in da bo svidenje ob letu se prisaščje, kakor je bilo letos, ko sta prišli v Ljubljano zapored dve veliki skupini naših rojakov in je obkraljalo z njimi precejšnje število njihovih nemških prijateljev.

Ko se je vrnila pred štirimi tedni prva skupina iz Jugoslavije v Nemčijo, je znani publicist in novinar Gerhard Kill objavil v več uglednih poruharskih dnevniki daljše poročilo, v katerem je poudarjal, da se je iz majhnih začetkov razvilo vsakoletno ro-

manje naših rojakov v staro domovino v stalno ustanovo. Zlasti navaja, da so bili nemški udeleženci potovanja povsod deželni prijazne sprejema. Kakor rednim potovanjem odraslih, naj bi se odslej tudi stalno posvečala pozornost potovanju westfalske mladine v staro domovino.

Nocojsnje slovo na kolodvoru je bilo pristočno, da naravnost ganljivo. Prišli so mnogi svoji pa tudi nekateri predstavniki in med objemanjem in stiskanjem rok je bilo venomer izražano upanje, da bi se vse lepo izteklo. Izletniki, ki jih vodi predsednik Osnodne zveze narodnih društev g. Pavle Bolha iz Essena, so še dolgo mahljali skozi okna, potem pa jih je vzela noč.

Rosalie!
Rosalie!
KINO MATICA

Čete naših skavtov naraščajo Zanimiv občni zbor Zmajevega stega

Ljubljana, 25. septembra. Ob številni navzočnosti skavtskega naraščaja se je vršil danes dopoldne v beli unijski dvorani občni zbor Zmajevega stega skavtov. Občni zbor je malo pred enajsto uro otvoril br. staršina g. Kunaver, ki je pozdravil navzoče članstvo, spregovoril nekaj uvodnih besed in predložil vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. Nato je dal besedo namestniku starešine g. Vazzazu, ki je pomagal pri reorganizaciji skavtov po novem ministrskem odloku. G. Vazzaz je povedal:

»Ker sem lot nadzorni profesor za skavtsko organizacijo prevzel na III. realni gimnaziji iniciativo za reorganizacijo Zmajevega stega, moram in bočem prevzeti tudi odgovornost za vse, kar se je zgodilo v stegu v zvezi s to akcijo... Nihče v stegovi upravi ni nameraval napraviti iz skavtov navadnega šolskega društva, ki naj bi ga vodil profesorji. Izvršila se je prilagoditev šol v tem smislu, da se priznava šolski oblasti pravica po zahtevi, da v organizaciji, ki je na šoli dopuščena, smejo biti člani samo učenci zaveda in da jo vodi samo oseba, ki jim šolska oblast lahko zaupa, — to se pravi, da se priznava šoli pravica do praktičnega nadzorstva nad skavtsko organizacijo na šoli. Ravnanjem središnjih šol so bila predložena skavtska pravila z dostavkom, da se bo omejilo članstvo stega le na učence središnjih in mesečnih šol; da se bodo organizirale skavtske edince samo po posameznih zavodih, steg pa kot medzavodna organizacija, katere upravo bodo tvorile samo šolske osebe, učenci in njihovi učitelji, le v izjemnih primerih tudi druge osebe, ki jim šolske oblasti zaupajo vzgojo mladine. Šolske oblasti pa so pokazale polno zaupanje do stegove uprave in so ji šle povsod na roko.«

Staršina Kunaver se je g. Vazzazu toplo zahvalil za poštovno delo med skavti in je povabil stegovodjo, da poda svoje poročilo. Iz poročila stegovodje g. Petra Peterlina je razvidno, da je bilo delo organizacije v tekočem letu uspešnejše nego kakoli koli leto doslej. Preteklo je petnajsto leto obstoja Zmajevega stega in ob tem lepem jubileju so priredili skavti uspešno razstavo na velesojmu,

ki je žela priznati vseh obiskovalcev. Razstava in jubilejni ples sta se vršila pod pokroviteljstvom g. divizionarja Laze R. Tonica. Odredba ministrstva prosvete, da se morajo skavti organizirati po šolah, organizaciji ni škodovala, kakor se je bilo splošno bati, nego ji je še koristila, ker je zelo povečala število članstva. Tako ima zdaj steg na vseh šolah skupno deset čet. Prav lepo je uspelo tudi jurjevanje, za katero so se člani marljivo pripravljali. Ves junij so se vodili temeljito pripravljali na tabore. Vod navdušenih planincev je samostojno markiral več poti v krmskem pogorju in s tem izvršil še eno akcijo v službi javnosti. V preteklem letu so bili v stegu trije četni tabori, ki so tudi izvršno uspeli. Četa mladih skavtov je napravila lep izlet na Triglav. Število je letos preskočilo 140. Trije člani so potovali v Bosno, vršilo se je tudi nekaj manjših kolearskih potovanj in precej izletov. Danilo Tavčar, prejšnji načelnik, je bil v Angliji, kjer se je udeležil najvišjega skavtskega tečaja.

Franko Miloš je podal tajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je število članov naraslo za 114 in število steg deset čet. Podana so bila še poročila blaginjskega, gospodarskega, trgovca in nadzornega odbora in s tem je bil prvi del programa izrpan. Po kratkem odmoru so se vršile volitve in je bil za starešino ponovno izvoljen ravatelj Pavel Kunaver, za namestnika pa prof. Arko in prof. Merčun. Načelnik je šasa Cvahte, njegov namestnik pa Br. Vasilje. Med načelniki poedinih čet so le majhne izpremembe. V stegovi upravo so bili izvoljeni: za tajnika Vrabec in Franko, za blaginjskega Lavrenčič, za gospodarskega Vasilje in za trgovca Prelog, za predsednika nadzornega odbora g. Vazzaz, v častno razsodišče pa za predsednika g. Hazlakiewicz in za prisodnika g. Šinkovec. Izvoljeni so bili še delegati za skupno skupščino, nakar je bil predlagan dosedanjim trgovcem, da se mu za poštovno delo dodeli odlikovanje. Staršina dravske župe inž. Pengov je v imenu župe s toplimi besedami pozdravil vse članstvo in izpregovoril nekaj vzpodbujajočih besed mlademu pokolenju, ki naj mu danes bolj kakor kdajkoli prej velja opomin: »Bodimo pripravljene!«

Tekma modelov jadrlnih in motornih letal na ljubljanskem letališču

Ljubljana, 25. septembra. Ljubljanski oblastni odbor Aerokluba »Naša krila« je danes popoldne priredil na letališču nagradno tekmovalstvo modelov jadrlnih in motornih letal, katerega so se kot tekmovalci v velikem številu udeležili zvečine ljubljanski modelarji, člani podmladkov »Naših kril« z ljubljanskih gimnazij, s svojimi jadrlnimi modeli pa so prispeli pod vodstvom predsednika g. Pešla tudi štirje člani najmlajšega podmladka, že pred nedavnim ustanovljenega v Kranju. Kljub solnčnemu vremenu je srečnim poletom močno nazajal dokaj krepke veter, ki modelom ni dal, da bi pokazali svoje skrajne sposobnosti. Toda številno občinstvo, med katerim je bilo posebno mnogo mladine, med katero si zadnje čase pri nas pridobiva čedalje več in obsežnejših sim-

patij vse, kar je v zvezi z letalstvom, je vendarle prišlo na svoj račun in redarska služba je imela kar polne roke dela, da je brzdala intenzivno zvedavost ki je priiskala nekoliko približno k tekmovalcem in članom komisije.

Redno po napovedanem času je tekmovalce otvoril predsednik oblastnega odbora g. dr. Orel s kratkim nagovorom na tekmovalce v katerem je posebno poudaril našo dolžnost, da posvečamo modelarstvu vse potrebno pažnjo po vzgledu modernih držav, ki so že zgodaj spoznale važen pomen modelarstva za napredek letalstva. V svojem govoru je dr. Orel izrazil iskreno željo, naj bi tudi naša država in v njej Ljubljana ne zaostajali v tem pogledu, temveč naj bi se uvrstili z znanjem in z uspehi v krog dru-

gih držav, kjer se je modelarstvo razvilo do zavidljivo visoke stopnje.

Takoj nato so tekmovalci začeli spuščati v zrak svoje modele, ki so pokazali, da nekateri ne zaostajajo za tistimi, ki so nam jih pred nedavnim na letnem letališču pokazali člani mednarodne tekme. Izmed oblik modelov — tekmovalo je vsega 17 tekmovalcev, od katerih je večina poslala v borbo po več jadrlnih modelov, štirje pa modele motornih letal — so se že takoj po prvih letih izločili nekateri nepremagljivi favoriti, ki so nepogrešljivo vzdržali konkurenco vse do kraja tekmovalstva. Zal so marsikateri zaostajali za njimi zaradi nagajivega vetra, ki v jadrlnstvu povsem pristransko po muhastih simpatijah pošilja tega pošteno visoko v zrak, drugega pa nemilo potisne v tla. Toda pravila tekmovalstva so taka, da je treba vzeti v poštev muhavost prijatelja vetra in komisija, v kateri sta merila časovno trajanje vzdržljivosti modelov v zraku med drugimi načelniki sekcije modelarjev g. prof. Ovsenik in član kluba g. Svetozar Hribar, je morala marsikdaj neumljeno zastaviti uro, ko se je model komaj po kratkem utripu v zraku onemoglo vrnil na zemljo.

Po triurnih uspehih in neuspehih podvzgovih v zrak se je komisija umaknila za zeleno mizo, sešela časovne uspehe in po kratkem posvetovanju razglasila izid tekmovalstva ter razdelila nagrade, ki jih je tekmovalcem podelil oblastni odbor. Za prvo in drugo mesto v skupini modelov jadrlnih je Wiederrollen prejel prehodno nagrado: bronastega orla na kamenitem podstavku in za brezplaten polet nad Ljubljano, za tretje mesto v isti skupini pa Medvedšek Save Mikica. »Zgodovino jugoslovenskega letalstva« V skupini modelov motornih letal si je prvo in drugo mesto osvojil Petek.

Umoril je gostoljubnega mlinarja Po dolgem iskanju prijat reparski morilec

Zagreb, 25. septembra. V slavonski vasi Subocki grad pri Daruvaru je bil umorjen stari mlinar Jovo Sejatović. Dolgo so iskali morilca, zdaj je vendar tudi tu prišla resnica na dan. Sredi poletja je prišel k staremu mlinarju Sejatoviću mladi tujec, prošil je za hrano in stanovanje. Stari mlinar, ki je prebival na samotni, je bil daleč naokoli znan kot velik dobričina. Usmili se je tujca in ga vzel pod streho. Lepo ga je pogostil in mu odkazal sobico, kjer se je tujec lahko takoj vlegel k počitku, stari mlinar pa je prenočeval v drugi sobi, kjer je shranjeval rano.

Naslednje jutro so kmetje, ki so prišli v mlin po moko, našli starega, dobrega mlinarja umorjenega. Imel je strašno rano na glavi, stanovanje pa je bilo popol-

Živ izkopan iz ogromnega plazu Dramatično reševanje ponesrečencev pri Brodarjevu

»Jutro« je poročalo o strahoviti nesreči, ki se je primerila pri Brodarjevu, pri gradnji nove ceste. Na kraju, kjer je kot žrtve reparskega morilca padel inženjer Bader, se je po eksploziji mine zrušila veličanska skala, ki je povzročila ogromen plaz. Šest delavcev je ostalo v ogromni gneti in ni bilo upanja, da bi katerega izmed njih zvega izkopal. In vendar se je zgodil čudež. Osemindeset ur po katastrofi so spravili na dan delavca Camila Baorja in sicer živega.

Takoj po strašni nesreči so oblastni organi ugotovili, da je odkopavanje šestih zasutih združeno z veliko nevarnostjo. Sreški načelnik je izdal nalog, da delavci prekinjejo odkopavanje, ker tudi strokovni tehnični oddelek iz Prijeplja ni mogel jamčiti, da ne pride do nove nesreče, ako se odkopavanje nadaljuje. Skupina delavcev, prijateljev in sorodnikov zasutih pa se ni mogla kar zlepa pokoriti naredbi sreskega načelnika. Na lastno pest so sklenili, spraviti trupla nesrečnih delavcev izpod plazu. Ko so jih orožniki odganjali, so odkopaci trdili, da čujejo izpod plazu klicanje na pomoč. Abis Pašić in Radule Krškapa sta na lastno odgovornost organizirala skupino tridesetih delavcev, ki so začeli vneto

Samoprodaja za Ljubljano:
FRANC GOLOB — LJUBLJANA
Samoprodaja za Maribor:
PINTER I LENARD — MARIBOR

ki se bo za prvo nagrado brezplačno popeljal z letalom na Sušak in nazaj, kot drugo nagrado pa je prejel ličen kovinast modelček aeroplana. Tretje mesto v tej skupini je komisija prisodila spet Medvedšku in ga nagradila z brezplačnim poletom nad Ljubljano. Druga »Zgodovina jugoslovenskega letalstva« je bila prisojena navdušenemu prijatelju »Naših kril« invalidu g. Suoji, ki je dosegel najboljši uspeh s svojimi modeli izven konkurence.

Tekmovalje, ki je bilo vseskozi spremljano od občinstva z velikim zanimanjem, je zaključil dr. Orel z zahvalo vsem tekmovalcem, ki naj jih današnji uspehi vzpodbujajo k nadaljnjemu marljivemu delu pri modelarstvu.

noma izropano. Orožniki so vsenaokrog iskali sumljivega potepuha. Zdej so izvedeli, da se skriva v daruvarskem in garskiškem okraju. Razposlane so bile patrulje in ana izmed njih je vlovila sumljivega tujca v vasi Vukovu.

Potehup je 22letni Milan Bosar. Pripraven zasliševanju je mladi zločinec tajil umor. Ko pa so ugotovili, da je sčunka in oblika, ki jo nosi na sebi, last pokojnega mlinarja, je umor priznal. Sredi noči je s »kro udaril mlinarja po glavi, nato pa je z ostrino sekire še nekajkrat tresnil po trupu, ker nikakor ni bil gotov, da je starec že mrtev. Potem je pobral, kar je našel primernega. Mladi morilec nikakor ne obzira svoje dejanja, marveč se izgovarja: »Tako je pač hotela usoda!«

Lepe dragocene nagrade za naše dame

(K jutrišnji premieri »Filma lepote in mode« v kinu Unlonu)

Ljubljanske dame bodo veselo novice, da se bo od jutri naprej predvajalo v Ljubljani eno najlepših in najrazkošnejših filmskih del sedanjosti »Film lepote in mode«. Ta film, ki se je drugod imenoval z modnim imenom »Zadnji krik«, je izdelan v prelestnih, živih, naravnih barvah po novem sistemu »plastikolor«. V njem nasopajo najlepša dekleta Amerike, v njem bomo slišali melodije najslavnejših jazz-kapel.

in kar je za naš ženski svet najvažnejše, v njem bomo videli najnovejšo modne kreacije najrazkošnejših damskih salonov — kraj luke. V divni simfoniji barv bo predočena našim ženam lepota današnje mode in marsikatera naša dama si to pri pogledu na divno, razkošno razstavo ustvarila model in sliko svojega bodočega plašča, kostuma, klobuka itd. »Film lepote in mode« — tako smo krstili film v Ljubljani — je bil deležen vsepovsod velikega priznanja in ogromnega uspeha v vseh vele mestih, kjerkoli je bil gnan. Damski svet si je to izredno razstavo mode ogledal v tako ogromnem številu kakor noben drug film. Pri vsem tem pa ima film tudi dobro vsebino — sveda ljubavno, ki se zapleta, in srečno konča, tako kakor je to v filmih tega žanra običajno. Prepričani smo, da bo film tudi v Ljubljani obaral vse naše dame, ki istotako po svojih modnih toaletah ne zaostajajo za svojimi tovaršicami po velikih evropskih mestih.

Viktorija : reprezentanca Italije 4:3 (1:1)

Sledila je še waterpolo tekma. Viktorija je nastopila v postavi Mihovilič, Marčeta, Polić V., Grkinčič, inž. Marčeta, Polić B., Kurtini. — Italijanska reprezentanca so sestavljali: De Angelo (Rari Nantes Napoli), Bulgarelli (isti), Valle (Rari Nantes Firenze), Marioni (Covagnaro Genova), Raspini (RM Firenze), Goggioli (isti), Ogno (Lazio Rim).

Viktorija se je prva znašla in je po Poliću dosegla vodstvo. V lepem napadu je Raspini izenačil. Po odmoru so bili Italijani v začetku v premoči in je Goggioli postavil na 1 : 2. Viktorija je imela dobre prilike, a je slabo in netočno dodajala. Grkinčič, ki je bil najboljši od vseh, je nato spravljal v moštvo sistem in je Polić izenačil. Isti igralec je povisil na 4 : 2. Tik pred koncem je Goggioli dosegel končni rezultat 4 : 3.

Dunajski sodnik v. Patuzzi je sodil ležerno in je igro prekinjal brez potrebe. V odločilnih trenutkih je večkrat znatno oškodoval Viktorijo.

Tekmovalje se nadaljuje v nedeljo ob 21. z naslednjimi točkami: 3 x 100 m mešano, 100 m hrbtno, 400 m prosto, 4 x 200 m prosto, skoki s stolpa, waterpolo. V stafeti Italijani bržkone ne bodo nastopili, ker nimajo kompletnih moštvev.

razen Baice in Balle, nad 100 m za seboj. Njegov rezultat je fenomenalen.

V teku plavanja je Žižek zboljšal celo vrsto naših rekordov. Vse čase je merilo predpisano število sodnikov. Na 400 m je dosegel 5:07,8, na 500 m 6:28,4, na 800 m 10:32,5 in na 1000 m 13:14,8.

100 m prosto: 1. Stakula (Jug) 1:01,5, 2. Lisardi (Lazio Rim) 1:02,5, 3. Luciani (GSS Milano) 1:02,7, 4. Vittori (Fiumana) 1:03, 5. Defillipis (Viktorija) 1:04,1, 6. Potočnjak (V) 1:04,2, 7. Kurtini (V) 1:04,9.

Stakula je sigurno zmagal in obrnil 50 m v 28 sek. Vsi jugoslovenski tekmovalci so še juniorji!

200 m prsno: 1. Cerer (Hirija) 2:52,2, 2. Grkinčič (V) 2:57,7, 3. Bertetti (Triestina) 3:01,2, 4. Graziani (Dopolavoro Venezia) 3:01,6, 5. Kon (V) 3:01,9.

Cerer je plaval ležerno in razen prvih 50 m in finiša ves čas v klasičnem slogu. Junior Kon je velik talent.

Skoki z deske: Po obveznih skokih je vodil Zihlerl (Hirija) z 51,74 točkami, sledili so Foschini (Triestina) 48,50, Pribošek (I) 45,50, Keržan (I) 41,30, Nicastro (Lazio) 40,44. Danes dopoldne ob 10,30 so bili še poljubni skoki, vendar točke še niso izražene. Kaže, da bosta Zihlerl in Keržan zasedla šele 2. in 3. mesto in sicer v prvi vrsti zaradi pogošnega sojenja naših sodnikov, zlasti Farelja, ki je Zihlerla mnogo slabše ocenjeval, kakor italijanski sodniki.

4 x 100 m prosto: 1. Italija (Gambetta - Buf Torino, Vittori - Fiumana, Luciani - GSS Milano, Lisardi - Lazio) 4:11,5, nov italijanski rekord! 2. kombinirano A moštvo (Defillipis, Žižek, Ciganović, Stakula) 4:17,1, boljše od jugosl. rekorda, 3. komb. B moštvo (Kurtini, Potočnjak, Mini, Cerer) 4:23,4, 4. komb. C moštvo (Baica, Balla, inž. Marčeta, Stručelj) 4:29,1.

in drugi. Vreme je bilo ugodno, morje mirno, kar je omogočilo odlične rezultate, s katerimi je Zlanki zadel član Juga in naš ožji rojak Branko Žižek. Plavalne tekme so prinesle jugoslovenskemu plavalnemu sportu izreden uspeh. Med drugim se je z Mihoviličevim ojačeni Viktoriji posrečilo v waterpolu premagati italijansko reprezentanco.

Rezultati so bili v mnogem rekordni. Vodstvo naše reprezentance, kakor tudi savezni upravni odbor bo na prihodnji redni glavni skupščini JPS predlagal, da se prizna za rekorde vsi rezultati, doseženi v morskih bazenih, zlasti v tržaškem. Zaradi tega so vsi naši plavalci nastopili v predpisanih trikotjih.

Tehnični rezultati so bili naslednji: 1500 m prosto: 1. Žižek (Jug) 19:48,9!! 2. Baica (Jug) 21:06,7, 3. Balla (Vojvodina) 21:08,4, 4. Schipizza (Fiumana) 21:23,5, 5. Ogno (Lazio Rim) 21:56,9, 6. Mini (Viktorija) 22:06,1.

Žižkov čas je znatno boljši od jugosl. rekorda Balle 22:19,8, ki so ga tudi vsi naši plavalci znatno prekosili. Žižek je dosegel čas, ki je za 7 sekund boljši od letošnjega evropskega prvaka na isti progi! Vodil je takoj od starta in obrnil pri 100 m v 1:09,3, 200 m v 2:27. Nekaj časa mu je bil za petami Ogno, ki sta mu z malim presledkom sledila Balla in Schipizza. Po 1000 sta se Balla in Baica sigurno potisnila na 2. in 3. mesto. Žižek je stalno povečeval razliko in je na cilju pustil vse,

Sinoči ob 21. se je v kopališču »Austonia« začelo tekmovalstvo, na katerem so razen najboljših jugoslovenskih plavalcev iz Dubrovnika, Splita, Sušaka in Ljubljane, sodelovali tudi najboljši plavalci, skakači in waterpolisti italijanskih klubov. Gledalcev je bilo največ 1000, čemur so bile krive časopisne vesti. Med gledalci so bili na generalni konzul in konzul v Trstu, zastopnik prefekta, sportni inspektor fašistične organizacije Jeger, predsednik italijanske plavalne federacije dr. Bitetti

Rekordi plavača Žižka

Žižek je na 1500 m dosegel v Trstu svetovni rezultat

Trst, 25. septembra.

V Trstu so končno pristali, da se izvrši mednarodni plavalni miting na bazi dogovora sponora da meddržavni dvoboj in da bo italijanski savez plačal vse stroške, ki jih je imela naša reprezentanca. Tržaški časopisi so medtem objavili, da bo na sporu le meddržavni dvoboj v waterpolu in skokih. Zastopniki jugoslovenskega saveza so proti temu protestirali, nakar so se funkcionarji italijanske federacije opravičevali, da so to povzročili tržaški novinarji brez vednosti saveza. Končno so se sporazumeli, da je Italija dolžna revanš za Bled v L. 1939 in sicer pod enakimi pogoji, kakor so bili dogovorjeni za Bled. Jugoslovenski delegati so zagrozili, da so od tega dvoboja odvisni nadaljnji prijateljski stiki med obema savezoma.

Sklenjeno je bilo, da se sedanje dvo-dnevno srečanje službeno imenuje »Mednarodni plavalni dvoboj v Trstu s sodelovanjem jugoslovenskih in italijanskih plavalcev, waterpolistov in skakačev«.

Sinoči ob 21. se je v kopališču »Austonia« začelo tekmovalstvo, na katerem so razen najboljših jugoslovenskih plavalcev iz Dubrovnika, Splita, Sušaka in Ljubljane, sodelovali tudi najboljši plavalci, skakači in waterpolisti italijanskih klubov. Gledalcev je bilo največ 1000, čemur so bile krive časopisne vesti. Med gledalci so bili na generalni konzul in konzul v Trstu, zastopnik prefekta, sportni inspektor fašistične organizacije Jeger, predsednik italijanske plavalne federacije dr. Bitetti